

Verduurzaming van erfgoed

In de gemeente Maashorst kennen we verschillende aanduidingen van gebouwd erfgoed: rijksmonumenten, gemeentelijke monumenten en beeldbepalende panden. In deze folder vind je tips en informatie over verduurzaming van dit erfgoed.

5 stappenplan

1 Lees je in

Er is veel informatie te vinden over verduurzaming van erfgoed. Meestal wordt de term monumenten gebruikt, maar de informatie kan ook van toepassing zijn op beschermde beeldbepalende panden. Kijk bijvoorbeeld eens op www.monumenten.nl. Hier is allerlei informatie over monumenten te vinden, verduurzaming is daar een onderdeel van.

Ben je alleen op zoek naar informatie over verduurzaming van je erfgoed? Kijk dan eens op de website van www.duurzamemonumentenbrabant.nl. Hier is technische informatie te vinden over mogelijkheden voor isolatie en ventilatie, informatie over subsidie- en financieringsmogelijkheden, en ook zogeheten 'Quick-wins'. Dit zijn eenvoudige aanpassingen die snel resultaat leveren zonder te verbouwen, maar wel goed zijn voor de energierekening, het comfort en het milieu.

Daarnaast bestaat ook het detailboek "Een warme jas voor oude huizen". In dit boek staan veel bouwkundige details met toelichting over hoe historische gebouwen het beste verduurzaamd kunnen worden. Het is gratis te downloaden via: [Een warme jas voor oude huizen | Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed](#).

2

Doe de gratis zelfscan duurzaam monument [Zelfscan Duurzaam Monument](#)

Vul gegevens in over je energieverbruik, de monumentale status, het woonoppervlak en eventueel eerder uitgevoerde maatregelen. Aan de hand daarvan toont de zelfscan relevante duurzame maatregelen, inzicht in de kosten, besparing, milieu-impact en mogelijke financieringen en subsidies.

3

Vraag advies op bij een Duurzame monumenten (DuMo) adviseur

Een DuMo adviseur komt bij je langs om verduurzamingsadvies te geven.

Monumentenwacht Noord-Brabant

De Monumentenwacht Noord-Brabant voert niet alleen inspecties aan monumenten uit, ze hebben ook een DuMo adviseur in dienst die verduurzamingsadvies kan geven. Dit advies wordt op drie niveaus aangeboden.

Niveau 1: Een quickscan of keukentafelgesprek is een verkennend onderzoek dat als eerste aanzet voor kansrijke verduurzaming dient.

Niveau 2: een haalbaarheidsonderzoek. Dit is een verdiepend onderzoek waarbij meer dan bij niveau 1 gedetailleerd naar het pand wordt gekeken. Daarnaast krijg je ook een indicatie van de energiebesparing en de investering.

Niveau 3: Maatwerkadvies, een gericht onderzoek dat nog meer verdiepend resultaat geeft dan niveau 2.

Het advies van een DuMo adviseur gaat verder dan alleen een energielabel, maar zij kunnen je hier ook bij helpen.

Verduurzaam uw monument

Wanneer je alle informatie hebt verzameld en advies hebt ingewonnen is het tijd voor de uitvoering: het verduurzamen van je monument of beeldbepalend pand.

Let op: Mogelijk is hier een **vergunning** voor nodig. Wil je navragen of een vergunning nodig is? Neem dan contact op met onze Frontoffice Vergunningen, toezicht en handhaving (VTH) via telefoonnummer 0413 - 28 16 30 of door een e-mail te sturen naar frontofficevth@gemeentemaashorst.nl. Een advies van de Frontoffice is gratis.

Heb je je plan al verder uitgewerkt en wil je duidelijkheid over de haalbaarheid van jouw plan? Dan kun je een conceptverzoek indienen. Jouw verzoek wordt vervolgens getoetst en je krijgt meestal binnen 8 weken bericht over de haalbaarheid van jouw plan. Tijdens de toetsing kan je plan ook voorgelegd worden in de **Commissie ruimtelijke kwaliteit en erfgoed**. Je kunt het verzoek indienen via een conceptverzoek op het Omgevingsloket [Aanvraag, melding of informatie indienen - Aanvragen - Omgevingsloket](#).

Afhankelijk van de maatregelen die je neemt, is hier mogelijk een uitvoerende partij bij nodig. Op deze webpagina van www.monumenten.nl vind je een overzicht van specialisten die ervaring hebben met erfgoed: [Vind de juiste specialist | Monumenten.nl](#).

Regels en verplichtingen

Voor ieder gebouwd erfgoed (rijksmonumenten, gemeentelijke monumenten en beeldbepalende panden) geldt een **instandhoudingsplicht**. Het is verboden om het te beschadigen of te vernielen, of om geen onderhoud uit te voeren dat noodzakelijk is voor het instandhouden van het monument.

Vanaf 29 mei 2026 is het ook voor monumenten verplicht om een **energielabel** te hebben bij verkoop of huur. Deze verplichting geldt niet voor lopende huurcontracten, maar alleen bij verlening of het sluiten van een nieuwe huurovereenkomst. Een energieprestatieadviseur kan een energielabel afgeven, zij hoeven niet specifiek kennis van monumenten te hebben. Wel is het aan te raden om een DuMo adviseur te raadplegen. Met dat advies heb je niet alleen een energielabel, maar ook direct maatregelen om je wooncomfort te verbeteren en energie te besparen. Meer informatie over de energielabelplicht is te vinden op de website van de RCE: [Energielabelplicht voor monumenten | Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed](#).

Alle regels voor rijksmonumenten staan in de Erfgoedwet wetten.nl - [Regeling - Erfgoedwet - BWBR0037521](#).

Alle regels voor gemeentelijke monumenten en beeldbepalende panden staan in hoofdstuk 8 van de Verordening fysieke leefomgeving gemeente Maashorst [Verordening Fysieke Leefomgeving gemeente Maashorst | Lokale wet- en regelgeving](#).

Financiële tips

Inspectie van de Monumentenwacht Noord-Brabant

Eigenaren van gemeentelijke monumenten hebben in de gemeente Maashorst recht op een abonnement van de Monumentenwacht Noord-Brabant. Kosten voor het jaarlijks abonnement en de kosten voor de inspecties die eenmaal in de 2 jaar plaatsvinden worden vergoed door de gemeente. Aanmelden kan via het aanmeldformulier van de Monumentenwacht, te vinden via: [Tarieven | Monumentenwacht Noord-Brabant](#).

Onderhoudssubsidie gemeentelijke monumenten

Als eigenaar van een gemeentelijk monument kom je in aanmerking voor een onderhoudssubsidie. Bij de aanvraag van een subsidie is een onderhoudsrapport van de Monumentenwacht nodig. 35% van de subsidiabele kosten worden vergoed met de subsidie. Meer informatie en het aanvraagformulier voor de subsidie vind je op de website van de gemeente Maashorst: [Subsidies gemeentelijke monumenten Maashorst | Gemeente Maashorst](#).

Het Restauratiefonds

Het Restauratiefonds heeft verschillende leningen en fondsen om eigenaren van monumenten te ondersteunen. Het Restauratiefonds vergoedt bijvoorbeeld 50% van de kosten van een DuMo adviseur.

Alle informatie is te vinden op de website: [Restauratiefonds | Verstand van financieren, hart voor monumenten](#).

Voor maatschappelijk vastgoed is duurzaamheidsadvies volledig gratis, volgens het Ontzorgingsloket Maatschappelijk Vastgoed van de Provincie Noord-Brabant [Ontzorgingsloket Maatschappelijk Vastgoed | Brabant](#).

Vragen?

Stuur dan een mail naar erfgoed@gemeentemaashorst.nl
Of bel naar 0413 - 28 19 11